

Crna Gora
Ministarstvo finansija i socijalnog staranja

Adresa: ul. Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 242 835
fax: +382 20 224 450
www.mif.gov.me

Br: 02-03-226841,

Podgorica, 29. decembar 2020. godine

**MINISTARSTVO EKONOMSKOG RAZVOJA
-n/r ministra, gospodina mr Jakova Milatovića-**

Poštovani gospodine Milatoviću,

Na osnovu Vašeg akta broj: 010-329/20-5297/1 od 15.12.2020. godine, kojim se traži mišljenje na *Predlog odluke o utvrđivanju Nacionalne kontrolne liste naoružanja i vojne opreme*, Ministarstvo finansija i socijalnog staranja daje sljedeće

MIŠLJENJE

Predloženom odlukom usaglašava se Nacionalna kontrolna lista naoružanja i vojne opreme sa Zajedničkim popisom robe vojne namjene EU koji je Vijeće donijelo 17.02.2020. godine, unapređuje se sistem izvozne kontrole, jača regionalna i globalna bezbjednost na planu kontrole izvoza naoružanja i vojne opreme i dr.

Na tekstu Predloga odluke i pripremljeni Izvještaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta implikacija na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Na osnovu uvida u dostavljeni tekst i Izvještaj o analizi uticaja propisa u dijelu procjene fiskalnog uticaja, za implementaciju ove Odluke nije potrebno obezbjeđenje dodatnih finansijskih sredstava iz Budžeta Crne Gore već će doći do ostvarivanja prihoda, po osnovu uplata odgovarajućeg iznosa administrativnih taksi, poreza i carina.

Shodno navedenom, Ministarstvo finansija i socijalnog staranja, nema primjedbi na *Predlog odluke o utvrđivanju Nacionalne kontrolne liste naoružanja i vojne opreme*.

S poštovanjem,

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ	Ministarstvo ekonomskog razvoja
NAZIV PROPISA	Odluka o utvrđivanju Nacionalne kontrolne liste naoružanja i vojne opreme
1. Definisanje problema	
<ul style="list-style-type: none"> - Koje probleme treba da riješi predloženi akt? - Koji su uzroci problema? - Koje su posljedice problema? - Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri? - Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)? 	
<p>- Kontrola izvoza naoružanjem i vojnom opremom (u daljem tekstu: kontrolisana roba) ne znači samo kontrolu kretanja roba, nego i kontrolu mnoštva povezanih aktivnosti. Nacionalni sistem kontrole spoljne trgovine kontrolisanom robom obuhvata zakonske propise koji omogućavaju sprovođenje postupka izdavanja dozvola za robu koja podlježe kontroli, te sveobuhvatnih pravila o brokerskim uslugama i tehničkoj pomoći.</p> <p>Zakonom o spoljnoj trgovini naoružanjem i vojnom opremom ("Sl.list CG", br.40/16) uređeni se uslovi pod kojima se može vršiti spoljna trgovina naoružanjem i vojnom opremom (u daljem tekstu: kontrolisana roba), kao i druga pitanja od značaja za spoljnu trgovinu</p> <p>Kontrolnu listu naoružanja i vojne opreme kojima je dozvoljena spoljna trgovina, na predlog organa državen uprave nadležnog za spoljnu trgovinu utvrđuje Vlada Crne Gore, radi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • harmonizacije nacionalnog zakonodavstva sa zakonodavstvom Evropske unije; • sprovođenja sankcija protiv određenih država, entiteta i lica ili za primjenu konvencija u oblasti kontrole oružja i kontrole transfera tehnologije; • interesa odbrane i bezbjednosti Crne Gore; • kontrolisanja trgovine robom koja je ili može biti u potpunosti upotrijebljena za razvoj, proizvodnju, rukovanje, djelovanje, održavanje ili drugo servisiranje, gomilanje, skladištenje, identifikovanje, testiranje ili širenje hemijskog ili biološkog oružja, nuklearnog oružja ili drugih atomskih bojevih glava ili u svrhu razvoja, proizvodnje, održavanja ili drugog servisiranja, testiranja, gomilanja ili širenje projektila ili drugih nosača takvog oružja; • kontrolisanja trgovine oružjem, municijom ili eksplozivnim napravama i drugom robom koja je napravljena i namijenjena za vojne svrhe, a koja nije navedena u alineji 4 ovog člana. <p>Razlozi za donošenje ove Nacionalne kontrolne liste sadržani su u potrebi usaglašavanja Nacionalne kontrolne liste sa Delegiranim Uredbom komisije EU „Common Military List of the European Union adopted by the Council on 17 February 2020 (equipment covered by Council Common Position 2008/944/CFSP defining common rules governing the control of exports of military technology and equipment) (updating and replacing the Common Military List of the European Union adopted by the Council on 18 February 2019.)“.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ne postoje uzroci problema već se radi o potrebi za ažuriranjem i objavljivanjem Nacionalne 	

- kontrolne liste koja se odnosi na uspostavljanje režima za kontrolu izvoza, prenosa, brokeringu i tranzita naoružanja i vojne opreme.
- Nedonošenje navedenog podzakonskog propisa za posljedicu bi imao neusaglašenost Nacionalnog sa EU propisima.
 - Donošenjem predmetne Nacionalne kontrolne liste ni na koji način neće biti oštećeni privredni subjekti u Crnoj Gori niti u bilo kojoj mjeri.
- Kako bi se nadgledalo unutrašnje poštivanje propisa od strane proizvođača i komercijalnih trgovачkih društva neophodno je pribjegavati mehanizmima za podizanje svijesti privrednika te davati jednaku važnost kao i efikasnom sistemu sprovođenja zakona i podzakonskih akata.
- "Status quo" opcija podrazumijeva zadržavanje postojeće Nacionalne kontrolne liste naoružanja i vojne opreme („Službeni list Crne Gore“, br. 69/2018 od 25.10.2018.) koja je usaglašena sa "Common Military List of the European Union No 2018/C98/01 of 26. september 2017, adopted by the Council on 26 February 2018".
 - Donošenje nove odluke podrazumijeva ne samo usaglašavanje Nacionalnog sa EU propisom u ovoj oblasti već i poštovanje preuzetih obaveza u procesu pridruživanju EU.

2. Ciljevi

- **Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?**
 - **Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.**
- Donošenjem predložene odluke kojom se unapređuje i harmonizuje Nacionalni sistem kontrole spoljne trgovine kontrolisanom robom se postižu sljedeći ciljevi:
 - a. usaglašavanje Nacionalne kontrolne liste naoružanja i vojne opreme sa Zajedničkim popisom robe vojne namjene EU koji je Vijeće donijelo 17. februara 2020. (oprema obuhvaćena Zajedničkim stavom Vijeća 2008/944/CFSP o utvrđivanju zajedničkih pravila kontrole izvoza vojne tehnologije i opreme) (ažuriranje i zamjena Zajedničkog popisa robe vojne namjene Evropske unije koji je Vijeće donijelo 18. februara 2019.);
 - b. unaprijeđenje sistema izvozne kontrole;
 - c. jačanje regionalne i globalne bezbjednosti na planu kontrole izvoza naoružanja i vojne opreme;
 - d. doprinos međunarodnom miru i bezbjednosti;
 - e. poštovanje međunarodnih obaveza Crne Gore, koje proističu iz članstva u Ujedinjenim nacijama, posebno u odnosu na sankcije usvojene od strane Savjeta bezbjednosti Ujedinjenih nacija, Organizacije za evropsku bezbjednost i saradnju, Evropske unije i drugih međunarodnih organizacija koje obavezuju Crnu Goru, kao i sporazuma o neširenju naoružanja za masovno uništenje i drugih međunarodnih obaveza;
 - f. poštivanje ljudskih prava;
 - g. vitalni bezbjednosni interesi Crne Gore da ne budu žrtva agresije.
 - Postoji međunarodna saglasnost o tome da širenje oružja za masovno uništenje (u daljem tekstu OMU) prijeti međunarodnom miru i sigurnosti, te je stoga Vlada Crne Gore definisala jasnou nacionalnu politiku neširenja OMU kako bi uspostavila politički okvir za dalje zakonodavne aktivnosti.

U skladu sa svojim vanjsko-političkim prioritetima, Crna Gora je snažno posvećena očuvanju međunarodnog mira i bezbjednosti, borbi protiv organizovanog kriminala, terorizma i širenja

OMU-a. Ovo opredjeljenje je prepoznato u brojnim strateškim dokumentima, Strategiji odbrane, Strategiji nacionalne bezbjednosti, Strategiji za prevenciju i suzbijanje terorizma, pranja novca i finansiranja terorizma, te Strategiji za neproliferaciju OMU, čime su vanjsko-politički prioriteti pretočeni u strateške obaveze.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju?

„Status quo“ opcija

Na osnovu člana 4 Zakona o spoljnoj trgovini naoružanjem i vojnom opremom ("Službeni list CG", broj 40/16), Vlada Crne Gore, na sjednici od 20. septembra 2018. godine, donijela je

Odluku o utvrđivanju nacionalne kontrolne liste naoružanja i vojne opreme ("Službeni list Crne Gore", broj 69/2018 od 25.10.2018.) kojom je definisana kontrola spoljne trgovine naoružanjem, vojnom opremom i odnosnom tehnologijom, koja je usklađena sa Zajedničkom listom vojne opreme "Common Military List of the European Union No 2018/C98/01 of 26. september 2017, adopted by the Council on 26 February 2018", a koja je obuhvaćena pravilima ponašanja Evropske unije o postupanju kod izvoza naoružanja.

Preferirana opcija

Kao članica gotovo svih najvažnijih međunarodno pravnih instrumenata u domenu sprječavanja širenja OMU, Crna Gora je posvećena ispunjavanju obaveza koje iz njih proizilaze. Između ostalog, uspostavljen je odgovarajući normativno-pravni i institucionalni okvir usmjeren na onemogućavanje da nedržavni akteri dođu u posjed, proizvedu, transportuju ili koriste bilo koju vrstu OMU, ili sredstva za njihovu isporuku. Zabranjena je svaka aktivnost koja može da dopriene proliferaciji OMU i uspostavljen efikasan sistem kontrole spoljne trgovine naoružanjem, vojnom opremom i robom dvostrukе namjene.

Kako bi se gore navedeni ciljevi ostvarili, Crna Gora mora poštovati svoje specifične obaveze koje proizlaze iz:

- a. ratifikovanih međunarodnih ugovora (npr. Ugovora o neširenju nuklearnoga oružja (NPT); Konvencije o hemijskom oružju (CWC); Konvencije o biološkom i toksičnom oružju (BTWC); Konvencije o zabrani upotrebe, stvaranja zaliha, proizvodnje i prenosa protivpješadijskih mina i njihovom uništenju, Ottawska konvencija ili APMC, Sporazuma o trgovini oružjem ili ATT Sporazum);
- b. sankcija koje su određene obavezujućim rezolucijama Savjeta bezbjednosti UN-a;
- c. odluka međunarodnih organizacija (npr. Organizacije za evropsku bezbjednost i saradnju ili EU) u čijem je članstvu pojedina država (npr. sankcije/embargo), i/ili bilo kojih relevantnih obaveza u sklopu drugih regionalnih organizacija i njihovog shvatanja nacionalne vanjske i bezbjednosne politike;
- d. određenih medjunarodnih obaveze koje su definisane u određenim međunarodnim režimima za neširenje OMU kao što su: 1) Grupe nuklearnih dobavljača (NSG); 2) Australiske skupine (AG); 3) Režima za kontrolu raketne tehnologije (MTCR); 5) Wassenaarskoga aranžmana (WA) i 6) Zenger Komitet, predstavljaju dodatnu obavezu i potvrdu politike koju Crna Gora treba da sproveđe u narednom period. Crna Gora je pokrenula inicijativu za priključenje WA 2015.godine, a u toku su inicijalni razgovori za pristup AG.

Kako bi ostvarila nacionalnu politiku neširenja OMU, Crna Gora je nametnula ograničenja spoljne trgovine. Riječ je o ograničenjima trgovine kontrolisanom robom kao i robom dvostrukog namjene koja se može upotrijebiti za rizične namjene ili pak ograničenja različitih aktivnosti poput pružanja usluga brokeringu, tehničke pomoći.

Neke su aktivnosti u vanjskoj trgovini zabranjene (npr. mjere u sklopu embarga). U drugim slučajevima ograničenja se nameću putem obaveze pribavljanja dozvole.

Sve zabrane i ograničenja donose se zbog političkih i snažnih nacionalnih interesa. S druge strane, zabrane i ograničenja sprovode se kako bi se osigurali mir, državna teritorija i državljeni zemlje. Uz to, zabrane i ograničenja su i način da se odgovori na pritisak zajednice država kojim se traži da se poštuju međunarodne odluke (stoga postoji napetost između vitalnih sigurnosnih interesa i političkih zahtjeva).

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktnе i indirektnе.
 - Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima)
 - Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti,
 - Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurenca;
 - Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.
- Predmetna Odluka se odnosi na sva lica-privredne subjekte, koji se bave prometom roba sa navedene liste.
- Ne postoje direktni ili indirektni negativni uticaji po osnovu donošenja predmetne odluke i njene pune implementacije.
 - Pozitivni, direktni i indirektni uticaji po osnovu donošenja ove Odluke omogućice svim licima koja se bave prometom ove robe da posluju prevashodno u skladu sa Nacionalnim, ali isto tako i sa propisima EU, čime će se izbjegći mogućnost prekršajne i krivične odgovornosti.
- Trošak koji iziskuje primjena ove Odluke, kao i do sada vezan je za plaćanje administrativne takse koja je utvrđena Zakonom o administrativnim taksama ("Službeni list Crne Gore", br. 018/19 od 22.03.2019) – Tarifni broj 90, te obaveze po osnovu plaćanja poreza i carina, u odnosu na određenu vrstu Ugovora.
- Pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje on stvara, iz razloga što svaka stranka svjesno stupa u obavljanje određene vrste spoljno-trgovinskog poslovanja sa jasnim ekonomskim benefitima istog.
- Predlog navedene Odluke nije usmjeren ka podržavanju stvaranja novih privrednih subjekata na tržištu i većoj tržišnoj konkurenциji.
- Kontrola spoljne trgovine kontrolisanom robom je prevashodno usklađena sa najboljom praksom zemalja članica EU i u okviru zakonskih propisa neće dovesti do stvaranja administrativnih opterećenja i biznis barijera.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?;

- Da li je obezbeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti;
 - Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti;
 - Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijedena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?;
 - Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proistekći finansijske obaveze?;
 - Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?;
 - Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda;
 - Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti;
 - Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?;
 - Da li su dobijene primjedbe implementirane u tekst propisa? Obrazložiti.
-
- Nije potrebno obezbeđivanje finansijskih sredstava iz Budžeta Crne Gore za implementaciju predloženog propisa.
 - Vidi prethodni odgovor.
 - Implementacijom Odluke ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze.
 - Nije potrebno obezbeđenje finansijskih sredstava u Budžetu.
 - Usvajanjem predloženog propisa nije predviđeno donošenje novih podzakonskih akata iz kojih bi proistekle finansijske obaveze.
 - Implementacijom propisa doće će do ostvarivanja prihoda za Budžet Crne Gore, po osnovu uplata odgovarajućeg iznosa administrativnih taksi, poreza i carina.
 - Iz gore navedenih razloga nije korišćena nijedna metodologija obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
 - Ne postoje sugestije Minsitarstva finansija na predlog propisa.
 - Vidjeti prethodni odgovor.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertiza i ako da, kako;
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije);
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihváćeni odnosno nijesu prihváćeni, Obrazložiti

U izradi predmetnog propisa nije korišćena eksterna ekspertiza.

Konsultovani su svi nadležni organi na koje se ova Odluka odnosi, kao što su: Ministarstvo unutrašnjih poslova, Ministarstvo vanjskih poslova, Ministarstvo finansija i socijalnog staranja, Ministarstvo odbrane, Ministarstvo javne uprave, digitalnog društva i medija, Kancelarije za evropske integracije, i Sekretariat za zakonodavstvo.

Očekuju se pozitivna mišljenja na predoženi tekst propisa kao i pozitivne saglasnosti organa

kojima je ovaj propis poslat. Svi opravdani sugestija koje su opravdane iste će se ugraditi u predloženi tekt i samu Nacionalnu kontrolnu listu.

7: Monitoring i evaluacija

- **Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?**
Koje će mјere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- **Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?**
- **Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?**

- Ne postoje potencijalne prepreke za implementaciju propisa.
- Organ nadležni za izдавanje dozvola, organi nadležni za izdavanje mišljenja, Uprava carina CG kao i svi ostali organi koji su na direktni ili indirektni način uključeni u potupak kontrole izvoza roba dvostrukе namjene će učestvovati u punoj implementaciji predmetne Odluke kako bi se ispunili gore definisani ciljevi.
- Ne postoje indikatori kojim će se mjeriti ispunjenost ciljeva.
- Nadležni organi u postupku izdavanja i realizovanja dozvola će sa svog aspekta sprovoditi monitoring i evaluaciju primjene navedenog propisa.
- Nadzor nad sprovođenjem Zakona i propisa donešenih na osnovu ovog zakona vrši Ministarstvo ekonomskog razvoja. Po potrebi i u zavisnosti od vrste i namjene robe nadzor se može vršiti i u saradnji sa drugim nadležnim organima.
- U postupku izdavanja dozvole, kao i nakon izdavanja dozvole Ministarstvo ekonomskog razvoja može izvršiti pregled robe dvostrukе namjene i dokumentacije u vezi sa tom robom. Lice koje vrši izvoz, pružanje brokerskih usluga ili tehničke pomoći dužno je da nadležnim organima iz člana 30 stav1 Zakona o kontroli izvoza robe dvostrukе namjene (Službeni list Crne Gore, br. 30/12) omogući vršenje nadzora u toku realizacije posla, kao i nakon nejgove realizacije.

Generalni direktor

Dušan Radonjić

15.12.2020., Podgorica

Datum i mjesto

M.P.

Starješina organa predлагаča